

TUTKIMUSMATKAAJAT

”JOKAISILLA OPPILAALLA ON OIKEUS SAADA KYKYNSÄ MUKAISTA OPETUSTA.”

”Jokaisesta löytyy myös lahjakkuutta, muodossa tai toisessa.”

Kari Uusikylä, Lahjakkaiden kasvatusta s. 195.

Vem är Pasi Rangell?

Rektor i Seminaarin koulu, Tavastehus

(www.hameenlinna.fi/seminaarinkoulu)

(aavikonpedagogi.wordpress.com)

Finns det högt motiverade och särskilt begåvade elever i våra skolor?

- Vad borde man göra?
- Klarar sig särskilt begåvade alltid ?
- Vad kan jag göra som lärare?
- Innebär det extra arbete för läraren om man beaktar en särbegåvad elev?

Hurdan påverkan har miljön, t.ex. skolan?

- Begåvning framkommer som resultat under mycket gynnsamma omständigheter.
- Är skolan/klassen en sådan plats, där omständigheter är gynnsamma?
- En hög motivation och drift efter prestationer hos den särbegåvade beror främst på sporre.
 - Är du en lärare som sporrar sina elever?

Problemet med identifiering

Läraren kan observera med flera följande saker:

- Ordförrådet
- Noggrannhet i användning av ord
- Komplexiteten och djupet på frågorna
- Problemlösningsförmågor
- Intensiteten i arbetet
- Kreativitet
- Intresset för nytt och komplext
- Förmågan att kombinera, tolka och inbilla sig saker

Hur hittar jag de särskilt begåvade eleverna?

(BETTS OCH NEIHART -88)

FRAMGÅNGSRIKA

- lär sig snabbt
- perfektionistisk
- presterar utmärkt i IQ-tester
- är mycket medvetna om sina känslor och behov
- är ute efter acceptans

Typiskt:

Framgångsrika vill undvika risker, de är beroende av andra, mycket självkritiska och har en rädsla för misslyckanden. Styrts av yttre motivation. 90% av särbegåvade hör till den här gruppen.

Utmanande/kreativa

- anpassar sig inte
- högt kreativa
- exceptionellt särbegåvade
- självständiga
- frustrerade
- utmanande
- hör inte till "grupper"
- Påhittiga
- Anses inte vara särskilt begåvade elever

Osynliga

- ofta blyga och osäkra om sig själv
- Verkar frånvarande
- Vill dölja sina styrkor
- Vill vara som alla andra
- Blir lätt generade
- Oftast flickor

Avhoppare/Hemmasittare

- Underpresterar
- Arga och deprimerade
- Svag självkänsla
- Kritiserar gärna sina medmänniskor
- Känner sig utanför
- Intresserar sig inte för skolan
- I värsta fall hoppar de av skolan i tidigt skede

Dubbelt särskilda/2e=twice exceptional

- Elever med inlärningssvårigheter
- Elever med funktionsnedsättningar
- => en hög begåvning med förhinder
- Nedsättningar kan tolkas fel i utredningssituationer
- Frustrerade, stressade, olyckliga
- Beteendeproblem

Självständiga

- Studerar autonomiskt och effektivt
- Är helt oberoende av andra
- Självstyrda
- Utvecklar sina egna mål
- Stark självförtroende
- Tar modigt risker
- Omtyckta bland jämnåriga och vuxna

Vad skulle du själv vilja göra?

Case 1/Ville – en exceptionellt särbegåvad elev

- Mod
- Handledning och mentoring
- Stödundervisning i simning
- Skriva en bok
- Tid för egna projekter
- Individuell lärtig i matematik och engelska
- Einsteins relativitetsteori

Betyder detta mycket extra arbete för läraren?

UNDERPRESTERING

- Över hälften av alla elever i skolan presterar under sina förmågor.
- Det finns lågpresterande elever på alla nivåer.
- Sannolikheten för lågprestation ökar bland särskilt begåvade, vars talang blir lätt outnyttjad.

VARFÖR VILL MAN UNDERPRESTERA?

- Glädje är viktigt för motivationen. Har man ingen motivation blir man uttråkad.
- Alla ska studera i "jämn takt". Lättare för läraren, men ett säkert sätt att släcka motivationen.

Acceleration

Case 2

- Varför?
- När?
- Vilka faktorer påverkar beslutet?
- Erfarenheter av acceleration: Venla 4. klass.

Stöd och differentiering

Case 3

kostnader: 1 h/vecka=2500€

Upptäcksresande

Matematik

- Beräkning
- Problemlösning
- Utmaningar
- Bland likasinnade får man lov att vara intresserad

Skrivande

- Författarebesök: råd och tips
- Fördjupning av kunskaper och tänkande

3D

Läsårets upptäcktsresa

- Bildkonst och skrivarkurs
- Lektionen ingår i elevens veckotimmar, så det är varken en klubb eller en extra lektion.
- Eleverna deltar i Upptäcktsresande –lektionen i stället av att studera i sitt eget klass.
- Upptäcktsresande –gruppens lärare har inte andra lektioner samtidigt
- Eleverna studerar med gruppen hela läsåret.
- Max. 12 elever
- Lärarna rekommenderar elever till gruppen.
- Vi vill stöda och se eleven som en helhet, inte bara som en särbegåvning.

Vad är syftet?

- Vi försöker hitta medel, som hjälper särbegåvade elever att upptäcka och förstärka sin begåvning. Vi vill bygga upp en lärmiljö som bjuder på tillräckliga utmaningar.
- Eleven har rätt till undervisning som motsvarar hens förmågor!